

Veel wind en gezond aanbod geven druk op prijzen

ECONOMIE

Geen veranderingen als het gaat om de zienswijze van de Amerikaanse centrale bank op de economie. En daarom bleef alles zoals het was: de rente bleef gelijk, maximaal 5,5%, en de voorspelling dat de rente nog dit jaar drie keer zal dalen bleef ook bestaan. Het is niet in cijfers uit te drukken maar de bestuurders van de Federal Reserve zijn een stuk optimistischer dan een paar maanden geleden. Men kijkt met een positieve blik naar de ontwikkeling van de Amerikaanse economie (2% groei) en de werkloosheidscijfers in 2025 gaan een stuk gunstiger uit vallen dan eerder gedacht. De positieve houding komt voort uit de mooie economische cijfers de eerste paar maanden van dit jaar. Het gevolg is wel dat door de groeiende economie de vraag naar producten stijgt waardoor de prijzen stijgen. Naar verwachting zal de consumentenprijsindex dan ook richting 2,2% gaan. Wanneer de eerste renteverlaging een feit is blijft een vraagteken. De markt heeft haar hoop op juni gevestigd. De Chinese economie blijft worstelen. De Chinezen verwachten een economische groei van 5% maar buiten China zijn er zorgen over banen, gezondheidszorg, pensioen en onderwijs. Vastgoed is de bron van veel ellende. Afgelopen tientallen jaren staken veel Chinezen hun vermogen in vastgoed. Door de kelderende vastgoedprijzen dreigen velen hun geïnvesteerde spaargeld kwijt te raken. En daarom zijn consumenten huiverig om geld uit te geven. Dat zorgt voor een lage consumptie. De Chinese productie is echter gebaseerd op grote aantallen. En dat betekent dat de fabrieken blijven doordraaien en proberen hun producten dan maar op andere markten te verkopen. Zoals Europa. Dat kan dan ten koste gaan van de Europese producenten. De autofabrikanten hebben er al mee te maken. De toevloed van goedkope elektrische auto's uit China zorgt ervoor dat Franse en Duitse automerken als reactie met goedkopere modellen komen. Echter de strijd tegen dalende prijzen kunnen zij niet winnen. En dus liggen handelsrestricties op de loer. Niet alleen voor elektrische auto's maar ook voor treinen, windmolens en biobrandstof uit China.

HET WEER

Maart kende twee datum-warmterecords. Op 3 maart werd het in De Bilt 15,9 graden. Het oude record was 14,7 graden en werd gemeten in 1930. Op 14 maart werd het in De Bilt 17,8 graden. Het oude record voor deze datum uit 1991 was 17,6 graden. De astronomische lente is afgelopen woensdag begonnen maar de eerste echte lentedag zien we mogelijk pas op zaterdag. Komende dagen is het wisselvallig met regelmatig regen. Richting het einde van de week zal de temperatuur wat gaan stijgen. De wind zal zich zeker laten gelden en de zon laat het wat afweten. De temperatuur blijft gemiddeld.

OLIE

De olieprijsen zijn afgelopen week gestegen. Op weekbasis bewoog de olieprijs van \$85,37 naar \$87,27 per vat. Samengevat zijn er zorgen over het aanbod. Afgelopen week heeft de Russische regering oliemaatschappijen opgedragen hun productie in het tweede kwartaal te verlagen. Daarmee kan Rusland voldoen aan de OPEC+-productiedoelstelling van 9 miljoen vaten per dag (bpd). Door het verminderde aanbod kan de olieprijs richting \$90 gaan bewegen. Het lijkt zo te zijn dat Rusland dit jaar olie rechtstreeks aan Noord-Korea geleverd. Met een vermoedelijke olie-voor-wapen-deal met Noord-Korea lijkt Rusland zijn olieleveranties te hebben opgevoerd in ruil voor munitie en ander militair materieel uit Noord-Korea om te gebruiken in de oorlog in Oekraïne. Donderdag was er nog een kleine daling van de olieprijs. Een echte oorzaak behoudens winstnemingen had die daling niet. Over het algemeen stegen de prijzen dus deze week wat vreemd is omdat de Energy Information Administration een geschatte stijging van de ruwe olievoorraden voor de afgelopen week rapporteerde. Dat zou kunnen wijzen op een dalende vraag en de prijs zou als gevolg daarvan moeten dalen. Het signaal van een aankomende renteverlaging was een steun voor de olieprijs. Daarnaast blijft de dreiging van aanvallen op de energie-infrastructuur bestaan. De aanvallen van Oekraïne op olieraffinaderijen in Rusland zorgen er-

voor dat de Russische raffinagecapaciteit is verminderd met 600.000 vaten. En dat leidt direct naar zorgen over stijgende prijzen. De OPEC komt deze week opnieuw bijeen en de verwachting is dat zij haar productiebeleid ongewijzigd zal laten. Sterker dan verwachte Amerikaanse en Chinese productiegegevens dragen bij aan de oplopende prijzen.

KOLEN

De kolenprijs steeg afgelopen week verder. De prijs ging van €109,08 naar €117,68 per ton. Door de stijgende prijzen is nu het hoogste niveau sinds het vierde kwartaal van vorig jaar bereikt. Het is niet de Europese vraag naar kolen die de markt doet stijgen. Want die vraag daalt mede door de dalende gasprijzen. De stijging is afkomstig van de wereldmarkt. Dinsdag raakte een schip een brug in Baltimore, waardoor de brug instortte. Dit betekent dat de op één na grootste kolen-exportterminal in de VS voor minimaal enkele dagen geblokkeerd zal zijn. Hoewel het grootste deel van de steenkoolexport van de terminal traditioneel naar India gaat, zorgen de verwachtingen van een verminderde Amerikaanse export van thermische steenkool voor een tekort op de wereldmarkt, waardoor ook de Europese prijzen stijgen. Vaak is het zo dat naarmate er meer details over de verstoring bekend zijn het risico lager wordt ingeschat en de prijzen zullen dalen. Momenteel is de verwachting dat er tot 75.000 ton steenkool (van de 74 miljoen ton export per jaar) minder per dag aangevoerd zal gaan worden.

GAS

De gasprijzen veranderden niet zo veel de afgelopen week. De korte termijn voorspellingen zijn bijgesteld naar de mildere kant. Wind en zon zorgden voor elektriciteitsopwekking en het Paasweekend deed de rest. Ook de dagprijzen lieten niet veel fluctuatie zien. Woensdag veerden de prijzen wat op maar later vielen ze weer terug naar het lagere niveau van dinsdag. De situatie op de gasmarkt is dus rustig met naar verwachting de komende twee weken zacht weer en een naderend einde van het stookseizoen. Afgelopen week was er nog wel een storing in de Noorse gasproductie. Het was een ongeplande storing in de gasverwerkingsfabriek van Kollsnes met een capaciteitsimpact van ca. 90 GWh/dag.

POWER

De powerprijzen zijn afgelopen week weer wat gedaald. De kolenmarkt was dan wel stijgend maar de powermarkt volgde een eigen koers. In het begin van de week was het vooral de hernieuwbare productie in Noord West Europa die voor de daling zorgde. Ook de termijnprijzen daalden daardoor omdat de voorspellingen voor deze week voor grote delen van de Noord West Europese regio meer wind voorspellen. Dat heeft er zelfs toe geleid dat afgelopen zondag in Duitsland in totaal 5 bruinkooleenheden (2,1 GW) stil zijn gezet. Frankrijk speelt een belangrijke rol in de prijsvorming in Noord West Europa. Het nucleaire productiepark kent een erg goede beschikbaarheid, en samen met de waterkrachtcentrales en de Franse windparken zorgt dit voor veel aanbod. Dat zorgt ervoor dat Frankrijk vol in de exportstand staat, met als gevolg dat de spotprijzen in heel Noord West Europa gedrukt worden. Een situatie die behoudens koude,- of hittegolven of andere incidenten nog weken en zelfs maanden kan blijven bestaan. De spotmarkt daarentegen reageert op het acuele weerbeeld. De laatste dagen waren winderig en zonnig, terwijl het niet koud was: een recept voor lagere elektriciteitsprijzen. Tijdens de Paasdagen was er veel minder vraag wat aanleiding was voor lage uurprijzen. De termijnmarkten geven een tweedeling. De kwartaalcontracten die gestuurd worden door spotmarkt en Frankrijk. De langere termijnprijzen kijken vooral naar de prijsontwikkeling op de gas- en steenkoolmarkt.

EMISSIONS

De prijs voor CO₂-emissierechten bleef afgelopen week nagenoeg gelijk. De prijs per ton ging deze week van €59,94 naar €60,37. CO₂-emissierechten herstellen de laatste weken van het eerder bereikte dieptepunt, maar dat gaat stapje voor stapje. Afgelopen week werd ook het afnemende veilingaanbod door het Paasweekend meegenomen. Volgens een nieuw rapport van Commitments of Traders hebben beleggingsfondsen hun netto shortpositie de afgelopen week met 6 miljoen ton verminderd. Een logische stap gezien de bullish koersbewegingen. De uit-

stoot van installaties die verplicht deelnemen aan het Europese emissiehandelssysteem zijn in 2023 met ongeveer 14% gedaald. De ongeveer 10.000 elektriciteitscentrales en fabrieken met een uitstoot van ruim 1,1 miljard ton realiseerden een daling van 187 miljoen ton vergeleken met de uitstoot van dezelfde entiteiten in 2022. Een gevolg van een lagere vraag naar elektriciteit en een hogere stroomopwekking met hernieuwbare energie

OUTLOOK

GAS

GASPRIJZEN KUNNEN IETS DALEN

Met de verwachting van gemiddelde temperaturen en veel aanbod wind lijken de prijzen in rustig vaarwater te gaan komen. Een geringe daling zou dan van toepassing kunnen zijn. De harde bodem onder de gasprijzen blijft evenwel liggen op 25 €/MWh. Cal 25 baseload **daalde** van 31,90 naar 31,36 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 27,00 €/MWh. Op dinsdag 2 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 27,38 €/MWh.

POWER

GEZOND AANBOD

Met een gezond renewable en kernenergie vanuit Frankrijk lijkt er ook rust te komen op de powermarkt. Het moet qua duurzaam dan vooral van de wind komen. De zon zal zich niet zoveel laten zien deze week. Cal 25 baseload **daalde** van 79,60 naar 77,57 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 44,05 €/MWh. Op dinsdag 2 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 41,87 €/MWh.